

DET HUMANISTISKE FAKULTET

KØBENHAVNS UNIVERSITET

**Studieordning for
Det gymnasierettede bachelortilvalg i
latin
2018-ordningen**

**Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet**

An abstract geometric design consisting of several overlapping circles and lines, located in the bottom right corner of the page.

Indhold

Kapitel 1. Hjemmel	3
§ 1. Hjemmel.....	3
Kapitel 2. Normering og tilhørsforhold	3
§ 2. Normering	3
§ 3. Tilhørsforhold	3
Kapitel 3. Studietekniske forhold	3
§ 4. Læsning af tekster på fremmedsprog	3
§ 5. Normalsidedefinition.....	3
§ 6. Pensum	4
Kapitel 4. Kompetencemål og faglig profil	4
§ 7. Kompetencebeskrivelse	4
§ 8. Kompetenceprofil.....	4
Kapitel 5. Opbygning og fagelementer.....	5
§ 9. Opbygning	5
§ 10. Fagelementer	5
§ 11. Propædeutiske fagelementer	5
Græsk 1 (ikke-konstituerende)	5
Græsk 2 (ikke-konstituerende)	6
Latin 1 (ikke-konstituerende).....	6
Latin 2 (ikke-konstituerende).....	6
§ 11. Fagelementer	6
Græsk-romersk arkæologi og kunsthistorie (Konstituerende).....	6
Latinsk prosa 1: Historieskrivning og talekunst (Obligatorisk og konstituerende).....	7
Latinsk prosa 2: Filosofi og retorik (Obligatorisk og konstituerende)	8
Frit område (Konstituerende).....	9
Kapitel 5. Merit og overgangsbestemmelser	10
§ 12. Merit	10
§ 13. Overgangsbestemmelser.....	10
Kapitel 6. Dispensation, ikrafttræden og godkendelse	10
§ 14. Dispensation.....	10
§ 15. Ikrafttræden.....	10
§ 16. Godkendelse.....	10

Kapitel 1. Hjemmel

§ 1. Hjemmel

Denne studieordning er fastsat med hjemmel i

- Bekendtgørelse nr. 1328 af 15. november 2016 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1062 af 30. juni 2016 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 114 af 3. februar 2015 om karakterskala og anden bedømmelse ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (karakterskalabekendtgørelsen).

Kapitel 2. Normering og tilhørsforhold

§ 2. Normering

Det gymnasierettede bachelortilvalg i latin er del af en samlet 3-årig bacheloruddannelse, der er normeret til 180 ECTS-point, som omfatter tilvalg på i alt 45 ECTS-point samt et centralt fag på 135 ECTS-point. Herudover indgår et propædeutisk forløb på 60 ECTS.

Stk. 2. Den studerende skal minimum have bestået førsteårsprøven før påbegyndelse af bachelortilvalget.

§ 3. Tilhørsforhold

Det gymnasierettede bachelortilvalg i latin hører under studienævnet for Saxo-instituttet og censor-korpset for Klassisk filologi.

Kapitel 3. Studietekniske forhold

§ 4. Læsning af tekster på fremmedsprog

Ud over det studerede sprog kan der indgå tekster på engelsk, svensk og norsk. Da en stor del af faglitteraturen er på tysk og fransk, kan endvidere tekster på disse sprog inddrages i forskellige moduler, men der stilles ikke krav om, at disse skal indgå i pensum.

§ 5. Normalsidedefinition

En normalside i forbindelse med tekstopgivelser og aflevering af hjemmeopgaver, herunder bachelorprojekt, svarer til 2.400 typeenheder inkl. mellemrum. Ved beregning af omfang af hjemmeopgaver indgår noter, men ikke forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag.

Stk. 2. For det gymnasierettede bachelortilvalg i latin gælder yderligere:

Poesi:

- En normalside i forbindelse med tekstopgivelser af poetiske tekster læst på originalsproget svarer til 25 verslinjer i originalsprogsudgaven. Ved opgivelse af tekster i håndskriftsform regnes 2 normalsider lig 3.

- En normalside i forbindelse med tekstopgivelser af poetiske tekster læst i oversættelse svarer til 25 verslinjer i originalsprogsudgaven uanset hvilken oversættelse, der benyttes.

Prosa:

- En normalside i forbindelse med prosatekster læst på originalsproget svarer til 1300 bogstaver eller 1550 typeenheder inkl. mellemrum i originalsprogsudgaven. Ved opgivelse af tekster i håndskriftsform regnes 2 normalsider lig 3.
- En normalside i forbindelse med prosatekster læst i oversættelse svarer til 1300 bogstaver eller 1550 typeenheder inkl. mellemrum i originalsprogsudgaven uanset hvilken oversættelse, der benyttes.

Audiovisuelt materiale:

Ved opgivelse af audiovisuelt materiale omregnes 1 minuts spilletid til 1 normalside.

§ 6. Pensum

Pensumbestemmelser fremgår af uddannelsessiden på KUnet under menupunktet eksamen=>før eksamen=>pensum.

Kapitel 4. Kompetencemål og faglig profil

§ 7. Kompetencebeskrivelse

Det gymnasierettede bachelortilvalg i latin er en akademisk, humanistisk uddannelse, der giver studerende med grundlæggende akademiske kompetencer svarende til to års studier videnskabeligt baseret indsigt på et niveau, der giver adgang til kandidatsidefaget i latin. Der forventes en vis almen akademisk kompetence, før uddannelsen påbegyndes, da den studerende tilvalget skal opnå selvstændighed og faglig fordybelse gennem fagområdet discipliner og metoder. I kombination med kandidatsidefaget giver det gymnasierettede bachelortilvalg faglig kompetence til at undervise i latin i det almene gymnasium.

§ 8. Kompetenceprofil

Det gymnasierettede bachelortilvalg i latin giver den studerende følgende:

Viden om:

- Overblik over den antikke litteraturs væsentligste prosagenrer, samfundsforhold, religion, materielle kultur og kunst, historie, retorik og filosofi.
- Grundlæggende viden om det latinske sprogs fonologi, morfologi og syntaks
- Kendskab til den klassiske filologis teorier, metoder og historie

Færdigheder i at:

- Oversætte prosatekster skrevet på latin til dansk
- Levere præcise sproglige og litterære analyser af latinske prosatekster
- Sætte prosatekster skrevet på latin ind i den rette historiske og kulturelle kontekst

Kompetencer i at:

- Anvende fagets almindeligste hjælpemidler, herunder IT
- Arbejde selvstændigt, disciplineret og fokuseret såvel individuelt som kollektivt
- Foretage præcise detailanalyser og overskue store overordnede sammenhænge
- Formidle viden om sproglige, litterære, historiske og kulturelle forhold

Kapitel 5. Opbygning og fagelementer

§ 9. Opbygning

Det gymnasierettede bachelortilvalg i latin er første del af et gymnasiesidefag, der giver undervisningskompetence i gymnasieskolen.

Stk. 2. Man kan godt nøjes med at tage det gymnasierettede bachelortilvalg i latin uden at tage det tilhørende kandidatsidefag, men så opnår man ikke undervisningskompetence.

§ 10. Fagelementer

Det gymnasierettede bachelortilvalg i latin består af samlet 45 ECTS. Til det gymnasierettede bachelortilvalg i latin er der tilknyttet propædeutik på 60 ECTS.

Stk. 2. Det strukturerede forløb for det gymnasierettede bachelortilvalg i latin fremgår af nedenstående oversigt.

Semester	Fagelementer	
Efterår	Propædeutik: Latin 1 15 ECTS	
Forår	Propædeutik: Latin 2 15 ECTS	Græsk-romersk arkæologi og kunsthistorie 15 ECTS
Efterår	Propædeutik: Græsk 1 15 ECTS	Latinsk prosa 1: Historieskrivning og talekunst 15 ECTS
Forår	Propædeutik: Græsk 2 15 ECTS	Latinsk prosa 2: Filosofi og retorik 15 ECTS

Stk. 3. Kun for studerende med centralfag klassisk græsk gælder følgende strukturelle forløb:

Semester	Fagelementer	
Efterår	Latinsk prosa 1: Historieskrivning og talekunst 15 ECTS	
Forår	Latinsk prosa 2: Filosofi og retorik 15 ECTS	Frit område 15 ECTS

Stk. 4. Studerende på bacheloruddannelsen i latin kan ikke tage fag på denne ordning.

§ 11. Propædeutiske fagelementer

Græsk 1 (ikke-konstituerende)

Greek 1 (non-constituent)

15 ECTS

Der henvises til den nyeste, gældende studieordning for propædeutik i græsk.

Græsk 2 (ikke-konstituerende)

Greek 2 (non-constituent)

15 ECTS

Der henvises til den nyeste, gældende studieordning for propædeutik i græsk.

Latin 1 (ikke-konstituerende)

Latin 1 (non-constituent)

15 ECTS

Der henvises til den nyeste, gældende studieordning for propædeutik i latin.

Latin 2 (ikke-konstituerende)

Latin 2 (non-constituent)

15 ECTS

Der henvises til den nyeste, gældende studieordning for propædeutik i latin.

§ 11. Fagelementer

Græsk-romersk arkæologi og kunsthistorie (Konstituerende)

Greco-Roman Art and Archaeology (Constituent)

15 ECTS-point

Aktivitetskode: HLAB10051E

Undervisnings- og arbejdsformer	Samtale mellem lærer og studerende, evt. suppleret med forelæsninger, studenteroplæg, museumsbesøg og/eller ekskursioner.
Faglige mål	Ved prøven kan den studerende demonstrere: Viden om og forståelse af <ul style="list-style-type: none"> • antikkens materielle kultur og dens sociale/kulturelle baggrund • den klassiske arkæologiske grundlæggende metoder og teorier • Færdigheder i at <ul style="list-style-type: none"> • identificere og karakterisere de vigtigste bevarede græsk-romerske monumenter inden for arkitektur, skulptur, maleri og numismatik • indplacere disse monumenter i den rette kulturelle og historiske sammenhæng Kompetencer i at <ul style="list-style-type: none"> • analysere og redegøre for det antikke formsprog ud fra en synkron betragtning • perspektivere dette i forhold til senere epokers kunst og arkitektur
Prøvebestemmelser	Prøveform: Bunden mundtlig prøve med forberedelse. Omfang: 30 min. inkl. votering. Der gives 30 minutters forberedelse. Bedømmelse: Intern prøve ved flere eksaminatorer bedømt efter 7-trinsskalaen. Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt. Eksaminationssprog: Dansk. Tilladte hjælpemidler: Ingen. Syge-/omprøve: Samme som den ordinære prøve.

Særlige bestemmelser	<p>Prøven har form af en af eksaminator ledet diskussion mellem eksaminator og eksaminand med henblik på beskrivelse, datering, fortolkning, og perspektivering af græske og romerske monumenter.</p> <p>Der prøves på grundlag af et billedmateriale vedr. 4-5 antikke monumenter fra det opgivne pensum og gengivelser af ét ikke-opgivet, efterantikt monument, der refererer til antikt formsprog. Billedmaterialet udvælges af eksaminator og udleveres til eksaminanden ved prøvens begyndelse.</p>
-----------------------------	---

Latinsk prosa 1: Historieskrivning og talekunst (Obligatorisk og konstituerende)

Latin Prose 1: History and Oratory (Compulsory and constituent)

15 ECTS-point

Aktivetskode: HLAB10061E

Undervisnings- og arbejdsformer	Samtale mellem lærer og studerende, evt. suppleret med forelæsninger og studenteroplæg.
Faglige mål	<p>Ved prøven kan den studerende demonstrere:</p> <p>Viden om og forståelse af</p> <ul style="list-style-type: none"> • antikkens Romerrige og dets institutioner • antik latinsk historiografi, dennes baggrund i den klassiske græske historieskrivning og dens rolle som forbillede for senere historiografi på latin • de romerske talere og den historiske og kulturelle kontekst for deres virke <p>Færdigheder i at</p> <ul style="list-style-type: none"> • oplæse, oversætte og såvel grammatisk som indholdsmæssigt analysere latinske historiografiske tekster og taler • indplacere sådanne tekster i den rette historiske og kulturelle sammenhæng <p>Kompetencer i at</p> <ul style="list-style-type: none"> • vurdere antikke historikere som historiske kilder • perspektivere latinske historiografiske tekster og taler under inddragelse af andet relevant kildemateriale
Prøvebestemmelser	<p>Prøveform: Bunden mundtlig prøve med forberedelse.</p> <p>Omfang: 30 min. inkl. votering. Der gives 30 minutters forberedelsestid.</p> <p>Bedømmelse: Intern prøve ved flere eksaminatorer bedømt efter 7-trinsskalaen.</p> <p>Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt.</p> <p>Eksaminationssprog: Dansk.</p> <p>Tilladte hjælpemidler: I forberedelseslokalet befinder sig en række af fagets standardopslagsværker og ordbøger. En liste herover findes på afdelingens hjemmeside eller udleveres på instituttets sekretariat. Ingen øvrige hjælpemidler er tilladt. De noter, som eksaminanden udarbejder i forberedelsestiden, må medbringes til eksaminationen og frit anvendes.</p> <p>Syge-/omprøve: Samme som den ordinære prøve.</p>

Særlige bestemmelser	Prøven har form af en af eksaminator ledet diskussion mellem eksaminator og eksaminand med henblik på fortolkning af et udvalg af de af eksaminanden opgivne tekster. Der prøves på grundlag af en latinsk tekst på originalsproget og en perspektiverende tekst. Den perspektiverende tekst kan være en oldgræsk historiografisk tekst eller tale i oversættelse eller en latinsk historiografisk tekst eller tale i oversættelse eller på originalsproget. Teksterne udvælges af eksaminator og udleveres til eksaminanden ved prøvens begyndelse.
-----------------------------	--

Latinsk prosa 2: Filosofi og retorik (Obligatorisk og konstituerende)

Latin Prose 2: Philosophy and Rhetoric (Compulsory and constituent)

15 ECTS-point

Aktivitetskode: HLAB10071E

Undervisnings- og arbejdsformer	Samtale mellem lærer og studerende, evt. suppleret med forelæsninger og studenteroplæg.
Faglige mål	Ved prøven kan den studerende demonstrere: Viden om og forståelse af <ul style="list-style-type: none"> • hovedtrækkene i den antikke filosofis historie og dens rolle i senere europæisk kultur • hovedtrækkene i den græsk-romerske teoretiske retorik • de vigtigste antikke latinske forfatterskaber inden for filosofi og teoretisk retorik samt disses forudsætninger i græsk tænkning Færdigheder i at <ul style="list-style-type: none"> • oversætte og fortolke latinske prosatekster • indplacere sådanne tekster i den rette kulturelle og idehistoriske kontekst • redegøre for teksternes overleveringshistorie Kompetencer i at <ul style="list-style-type: none"> • selvstændigt udvælge og afgrænse emner inden for området • redegøre mere detaljeret for en mindre problemstilling inden for det udvalgte emne under anvendelse af relevante metoder og discipliner inden for faget
Prøvebestemmelser	Prøveform: Aktiv undervisningsdeltagelse. Den aktive undervisningsdeltagelse består af: <ul style="list-style-type: none"> • Tilstedeværelse i 80 % af timerne. • To skriftlige oplæg (5-6 normalsider hver). Bedømmelse: Intern prøve ved én eksaminator bedømt efter 7-trins-skalaen. Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt. Eksaminationssprog: Dansk. Tilladte hjælpemidler: Alle. Syge-/omprøve: Bunden hjemmeopgave. 11-15 normalsider. Der gives 7 dage til besvarelsen.
Særlige bestemmelser	Det ene oplæg skal have et primært romersk fokus. Det andet oplæg skal tage afsæt i og omhandle en eller flere oldgræske tekster i oversættelse.

	<p>Det ene oplæg skal omhandle et filosofisk emne. Det andet oplæg skal omhandle teoretisk retorik.</p> <p>For ÅU-studerende kan tilstedeværelseskravet erstattes af et krav om deltagelse i online aktiviteter.</p>
--	--

Frit område (Konstituerende)

Free Area Study (Constituent)

15 ECTS-point

Aktivetskode: HLAB10081E

Undervisnings- og arbejdsformer	<p>Individuel eller kollektiv vejledning, evt. suppleret med forelæsninger og seminarer.</p>
Faglige mål	<p>Ved prøven kan den studerende demonstrere:</p> <p>Viden om og forståelse af</p> <ul style="list-style-type: none"> • et selvstændigt udvalgt område inden for faget • et repræsentativt udvalg af tekster inden for det pågældende område <p>Færdigheder i at</p> <ul style="list-style-type: none"> • fortolke en latinsk tekst som udtryk for romersk kultur inden for et selvstændigt udvalgt og afgrænset område og evt. forbinde denne tekst med materielle levn • anvende fagets metoder og discipliner på en måde, der tydeliggør deres betydning for behandlingen af det udvalgte område. <p>Kompetencer i at</p> <ul style="list-style-type: none"> • mundtligt kunne redegøre for et udvalgt emne i et tydeligt og præcist sprog under anvendelse af fagets gængse metoder og discipliner på et for en BA-uddannelse passende niveau
Prøvebestemmelser	<p>Prøveform: Bunden mundtlig prøve med forberedelse. Omfang: 30 min. inkl. votering. Der gives 30 minutters forberedelse. Bedømmelse: Intern prøve ved flere eksaminatorer bedømt efter 7-trinsskalaen. Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt. Eksaminationssprog: Dansk. Tilladte hjælpemidler: I forberedelseslokalet befinder sig en række af fagets standardopslagsværker og ordbøger. En liste herover findes på afdelingens hjemmeside eller udleveres på instituttets sekretariat. Ingen øvrige hjælpemidler er tilladt. De noter, som eksaminanden udarbejder i forberedelsestiden, må medbringes til eksaminationen og frit anvendes. Syge-/omprøve: Samme som den ordinære prøve.</p>
Særlige bestemmelser	<p>Prøven har form af en af eksaminator ledet diskussion mellem eksaminator og eksaminand med henblik på fortolkning og perspektivering af et udvalg af de af eksaminanden opgivne tekster. Eksaminator udvælger og udleverer en eller flere tekster til eksaminanden ved prøvens begyndelse.</p> <p>Det område, eksaminanden ønsker at studere og prøves i, forelægges eksaminator til godkendelse senest to måneder før prøvens afholdelse.</p>

Kapitel 5. Merit og overgangsbestemmelser

§ 12. Merit

Fagelementer, der tidligere er bestået på det gymnasierettede bachelortilvalg i latin kan meritoverføres ifølge skemaet nedenfor.

I tilfælde af ønske om meritoverførsel af fagelementer, der ikke fremgår af denne oversigt, skal den studerende rette henvendelse til studienævnet med henblik på individuel afgørelse.

2007-studieordning	ECTS-point	2018-studieordning	ECTS-point
HLAB10011E: Introduktion til studiet af latin og fagets videnskabsteori <i>samt</i>	15	HLAB10061E: Latinsk prosa 1: Historieskrivning og talekunst <i>samt</i>	15
HLAB10031E: Latinsk filosofi og anden prosa <i>(samlet overførsel)</i>	15	HLAB10071E: Latinsk prosa 2: Filosofi og retorik <i>(samlet overførsel)</i>	15
HLAB10021E: Græsk-romersk arkæologi og kunsthistorie	15	HLAB10051E: Græsk-romersk arkæologi og kunsthistorie	15

§ 13. Overgangsbestemmelser

Samtidigt med at denne studieordning træder i kraft, vil det kun være muligt at aflægge prøver efter den gamle studieordning efter studienævnets afviklingsplan. Afviklingsplanen fremgår af KUNet under menupunktet Uddannelsens forløb → Studieordninger og regler.

Kapitel 6. Dispensation, ikrafttræden og godkendelse

§ 14. Dispensation

Studienævnet kan dispensere fra de regler i studieordningen, som er fastsat af studienævnet, når der foreligger usædvanlige forhold.

§ 15. Ikrafttræden

Denne studieordning træder i kraft den 1. september 2018 og gælder for studerende, der påbegynder det gymnasierettede bachelortilvalg i latin den 1. september 2018 eller senere.

§ 16. Godkendelse

Studieordningen er godkendt af studienævnet for Saxo-instituttet den 30. august 2017.

Studieordningen er godkendt af dekanen for Det Humanistiske Fakultet den 10. januar 2018.